

**СОВГІРА С.В., ГОНЧАРЕНКО Г.Є. (Україна, Умань)
ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО
ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ**

Підготовка майбутніх учителів до екологічного виховання учнів на високому рівні розуміння ними екологічних проблем передбачає виконання ряду завдань, які спрямовані на розвиток у студентів системи адекватних екологічних уявлень; формування гуманного ставлення до природи; освоєння студентами екологічно безпечних технологій природокористування. Для вирішення цих завдань постає необхідність доцільного добору організаційних форм та активних методів підготовки майбутніх учителів до екологічного виховання учнів.

Цілком обґрунтованим є застосування різноманітних методів, які Е. Артамонова, М. Исакова поділяють на: методи викладання (лекція – розповідь, показ – демонстрація, пояснення, бесіда, пояснювально-ілюстративний метод, активні методи навчання – проблемний виклад, дискусія; навчальні, імітаційні, рольові, ділові та ін. ігри, кейс-метод та ін.), методи навчання (слухання, осмислення, вправа, вивчення підручників і першоджерел, моделювання, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький та ін.), методи виховання (методи розвитку свідомості особистості – пояснення, переконання, розповідь, бесіда, роз'яснення, навіювання, інструктаж, прохання, приклад; методи розвитку поведінки – вправа, привчання, вимога, доручення, метод довірчого міжособистісного спілкування, метод створення ситуацій, ігрові методи, тренінги, проведення заходів за рамками навчального плану – культурні заходи, соціально-значущі акти, участь у громадському житті та ін.), методи стимулювання (заохочення, змагання, схвалення, нагородження та ін.) [1, с. 47].

У процесі підготовки майбутніх учителів до екологічного виховання учнів використовуються різноманітні методи: у навчальній діяльності: пояснювальний, ілюстративний, репродуктивний, дискусійний, ігровий, тренінговий; у позааудиторній еколого-спрямований – ілюстративний, дискусійний; у науково-дослідній – дослідний, пошуковий, проектний.

В основу поділу організаційних форм покладено характеристики особливостей комунікативної взаємодії між викладачем і студентом, а також між самими студентами. Організаційні форми діляться на індивідуальні (аудиторні (лекції, колоквиум, іспит), позааудиторні (конференції, дебати та ін.); групові (аудиторні (семінар, практичні, лабораторні заняття, консультації, самостійна робота); позааудиторні (екскурсії, походи, клуби, секції тощо), фронтальні (консультації в поєднанні з додатковими заняттями, самостійна робота студентів, керівництво написанням курсових і кваліфікаційних робіт, керівництво науково-дослідною роботою студентів тощо).

А. Сахно найважливішими формами підготовки студентів називає їх практичну діяльність під керівництвом кураторів, викладачів з охорони природи у напрямі благоустрою територій, включаючи очищення малих річок, струмків від сміття, шефство над зонами відпочинку [2, с. 44].

Крім цього, новим може бути введення дистанційної форми навчання, коли подається відео-лекція фронтального охоплення, і студенти можуть слухати лекції відомих професорів і вчених з інших міст і країн, перебуваючи як у навчальній аудиторії, так і індивідуально за місцем проживання, маючи вихід в Інтернет і скайп.

Розглянуті нами аспекти застосування організаційних форм і активних методів навчання у процесі підготовки майбутніх учителів до екологічного виховання учнів сприятимуть підвищенню мотивації навчання, активізації пізнавальної діяльності студентів у напрямі вивчення екологічних проблем, розвитку їх самостійності і формуванню екологічних умінь і навичок прикладного характеру.

Література

1. Артамонова Е. И. Экологическое воспитание будущего учителя в едином образовательном процессе педагогического вуза / Е. И. Артамонова, М. О. Исакова // Педагогическое образование и наука. — № 8. — 2012. — С. 43—53.
2. Сахно А. В. Экологическое воспитание учащихся / Сахно А. В. — Минск : Крисико-Принт, 2005. — 128 с.